
УДК 378.4(477.81)

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
РІВНЕНЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ –
ОСЕРЕДОК ВІТЧИЗНЯНОЇ МОВОЗНАВЧОЇ
НАУКИ (1963 – 2013 роки)**

Проаналізовано науково-методичну діяльність кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету за 50 років її існування (1963 – 2013 рр.).

Ключові слова: українська мова, кафедра української мови імені професора К.Ф. Шульжука, Рівенський державний педагогічний інститут, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне (Україна).

У жовтні 2013 року кафедра української мови Рівненського державного гуманітарного університету (далі РДГУ) — один із найпотужніших науково-методичних осередків краю — відзначила 50-річчя свого заснування. До визначних мовознавців і лінгводидактів, чие професійне життя тісно пов'язане з цим науковим підрозділом Рівненського вишу, належать доктор філологічних наук, професор, академік АН ВШ України, К.Ф. Шульжук, доктор педагогічних наук, професор В.Я. Мельничайко, доктор філологічних наук, професор Я.В. Януш, доктор філологічних наук, професор В.М. Галич, доктор педагогічних наук, професор І.М. Хом'як, доктор філологічних наук, професор А.М. Архангельська та багато інших учених, які свого часу зробили значний внесок у розвій вітчизняної лінгвістики й лінгводидактики.

Спробуємо проаналізувати етапи становлення й розвитку кафедри за півстоліття її буття в мовно-освітньому просторі України.

© Г. М. ВОКАЛЬЧУК, О.О. КУЗЬМИЧ, О.І. СТЕПАНОВА, 2014

І. Кафедра української мови Ровенського державного учительського (педагогічного) інституту (1963-1970 рр.)

Кафедра як самостійний структурний підрозділ вишу функціонує з 1963 року, однак її історія розпочинається значно раніше — від часу заснування Ровенського учительського (згодом — педагогічного) інституту. Із 1940 року викладачі української мови працювали в складі об'єднаних філологічних кафедр: мовознавства (1940–1961 роки) та української мови і літератури (1961–1963 роки).

1945 року кафедру мовознавства очолив старший викладач І.О. Борійчук, нагороджений орденом «Червона зірка» та медаллю «За відвагу». У період становлення кафедри на ній працювали старші викладачі й викладачі без наукових ступенів (переважно випускники Київського, Дніпропетровського, Харківського та Вінницького педагогічних інститутів) М.Л. Перетятко, Л.Й. Спинул, О.А. Петровська, В.Д. Глущенко, Л.С. Бондаренко, Б.І. Боднар, П.М. Фесуненко (завідував кафедрою впродовж 1954–1959 років), Є.С. Регушевський, Я.В. Януш.

1959 року для підвищення науково-викладацького рівня на кафедрі запросили кандидатів філологічних наук Я.О. Пуру та М.П. Івченка.

Основні наукові інтереси викладачів упродовж цього періоду були такими: числівники в слов'янських мовах (М.П. Івченко), синтаксис південно-західних говорів української мови (Я.О. Пура), фразеологія прозових творів І.Я. Франка (Б.І. Боднар), термінологічна (мовознавча) лексика в наукових і публіцистичних творах І.Я. Франка (Є.С. Регушевський) та ін.

1959 року на кафедрі розроблено «Програму для збирання лексики Ровенщини». У 60-і роки студенти філологічного факультету під керівництвом викладачів активно збирали топонімічні матеріали й діалектну лексику в селах Ровенської області для Діалектологічного атласу України, Загальнослов'янського лінгвістичного атласу [13: 97].

У 1970/1971 навчальному році науково-педагогічний колектив кафедри української мови Рівненського державного педагогічного інституту (далі РДПІ) складався з 9 осіб і забезпечував викладання таких дисциплін: вступ до мовознавства, старослов'янська мова, сучасна українська літературна мова, українська діалектологія, історична граматики української мови, історія української літературної мови, порівняльна граматики східнослов'янських мов, методика викладання української мови, загальне мовознавство і педагогічна практика.

Із 1959 р. по 1971 р. кафедру української мови очолював кандидат філологічних наук, доцент **М.П. Івченко** (1903–1975 рр.). Упродовж рівненського періоду він опублікував праці «Сучасна українська мова» (1960 р., 1962 р., 1965 р.), «Культура української мови» (1963 р.) та ін. Учений зазначав: «Протягом останніх п'яти років члени кафедри української мови працювали над такими проблемами: закономірності розвитку української мови (М.П. Івченко, Я.О. Пура, Б.І. Боднар), питання розвитку слов'янських мов (Т.М. Сніцаревич та Л.С. Бондаренко).

Викладачі кафедри М.П. Івченко, Я.О. Пура, Т.М. Сніцаревич беруть активну участь у роботі методоб'єднань шкіл, виступають із лекціями на науково-методичні теми. При виїздах на консультпункти та до шкіл, де відбуваються практики студенти, члени кафедри подають методичну допомогу не тільки студентам-практикантам, але й вчителям шкіл» [14: 69–70].

Загальний стаж у вищій школі цього відомого мовознавця, педагога становить 40 років, ще 10 він працював у середній школі [12: 197]. 1974 року доцент М.П. Івченко вийшов на пенсію.

Уміння бачити повсякденні проблеми вчителя було характерним для завідувача кабінету української мови і літератури Ровенського інституту удосконалення вчителів *С.С. Мельничука*. За його участі розгорнуто роботу щодо вдосконалення навчальних планів і програм з української мови і літератури, підготовки й перепідготовки педагогів-філологів, організовано предметні (з української мови та літератури) курси, які проводили на базі РДПІ. З 1963 по 1971 рік свій величезний досвід С.С. Мельничук передавав студентам-філологам, читаючи курс методики викладання української мови.

До 1972 року продовжує працювати на кафедрі *Л.С. Бондаренко*, яка завершує роботу над кандидатською дисертацією «Юрій Яновський і фольклор». Після захисту дисертації Людмила Семенівна почала викладати літературознавчі курси на кафедрі української літератури.

Б.І. Боднар до 1972 року викладала «Вступ до мовознавства», «Історичну граматику», продовжувала роботу над кандидатською дисертацією «Фразеологія прозових творів І. Франка», брала участь у підготовці «Словника мови творів І. Франка», у семінарах із франкознавства, що відбувалися у Львівському університеті, збирала матеріали з бойківського діалекту, які були необхідні для коментування мови творів Івана Франка.

Основними курсами *Т.М. Сніцаревича*, який до 1973 року працював на кафедрі спочатку викладачем, а потім старшим викладачем, були «Історія української літературної мови», «Сучасна українська літературна мова», «Практикум з української мови». Досліджуючи публіцистику І. Франка, Т.С. Сніцаревич підготував статті «І. Франко на сторінках журналів 70–80 років XIX ст.», «Боротьба І. Франка проти буржуазного націоналізму і клерикалізму на сторінках журналів 70–80 років XIX ст.».

Непересічною особистістю, глибоким ученим був кандидат філологічних наук, доцент *Я.О. Пура* (1925–2006 рр.), який працював на кафедрі української мови понад 25 років (1959–1989 рр.). Ярослав Остапович видав понад 80 наукових праць і кілька сотень газетних публікацій із краєзнавства, зокрема: «Говори західної Дрогобиччини» (Львів, 1958 р.); «Домашні завдання зі старослов'янської мови» (Рівне, 1983 р.); «Сучасні прізвища Рівненщини» (у п'яти частинах) (Рівне, 1984–1990 рр.); «Назви річок басейну Горині, Ствиги та Середнього

Стиру» (Львів, 1985 р.); «Озера Рівненщини» (Рівне, 1989 р.); «Походження назв населених пунктів Рівненщини» (Рівне, 1990 р.) та ін. Автор серії книг «Край наш у назвах» (Рівне, 1991 р., 1994 р., 2004 р., 2005 р.), присвячених топонімікону Дубенського, Радивилівського, Рівненського, Здолбунівського й Острозького районів, міста Рівного.

Ф.Й. Бабій був членом кафедри з 1965 по 1980 рік. 1976 року закінчив однорічну аспірантуру в Інституті мовознавства імені О.О. Потебні АН України. Кандидатську дисертацію «Побутова лексика говорів середнього басейну Горині (на матеріалі назв одягу, взуття та головних уборів)» захистив 1980 року. Публікував праці з фонетики, діалектної фразеології, зокрема: «Фразеологія в мові населення Березнівського району Ровенської області» (1971 р.), «Деякі ізофони говірок середнього басейну Горині» (1974 р.), «Назви головних уборів Ровенського Полісся» (1975 р.). Федір Йосипович брав активну участь у профорієнтаційній роботі, був лектором товариства «Знання», «Педагогічного товариства», систематично виступав із доповідями серед широких верств населення [15: 8].

Певний час працювала на кафедрі **О.М. Дзівак (Крижанська)**, випускниця філологічного факультету РДПІ 1963 року. У 1965–1970 роках — асистент кафедри. 1970 року Оксана Миколаївна вступила до аспірантури при кафедрі української мови Київського державного педагогічного інституту. Працювала над кандидатською дисертацією «Лексика на означення кольорів в українській мові», яку захистила 1975 року. У 1973–1975 роках викладала сучасну українську літературну мову для студентів російського відділення філологічного факультету. 1975 року переведена на кафедру педагогіки і початкового навчання.

1968 року на кафедру прийшла **М.С. Рогаль**, яка була першою аспіранткою акад. В. М. Русанівського. 1969 року Марта Степанівна захистила кандидатську дисертацію «Лексичні запозичення в українських літописах кінця XVII — I половини XVIII ст.». М.С. Рогаль читала історичну граматику, історію української літературної мови, розділи провідного курсу «Сучасна українська літературна мова». У наукових розвідках дослідниця висвітлювала питання походження української мови, формування її лексичного складу в різні історичні періоди, опрацьовувала проблему запозичень, характеризувала зміни в морфемній будові лексем тощо («Польська мова як джерело чеських лексичних запозичень в українських літописах кінця XVII — першої половини XVIII ст.», 1968 р.; «Полонізми в українсько-білоруській діловій мові XIV–XV ст.», 1982 р.; «Лингводидактическая интерпретация сопоставительного описания русской и словацкой лексики», 1983 р.).

1970 року до аспірантури вступила викладач кафедри **Я.В. Януш**, яка перед цим читала лекційний курс із сучасної української літературної мови для студентів педагогічного факультету, вела практичні заняття на філологічному факультеті, керувала педпрактикою студентів.

Після захисту кандидатської дисертації «Значення творчості І. Карпенко-Карого в історії мови української драматургії кінця ХІХ — початку ХХ ст.» (1971 р.) Ядвіга Вацлавівна, витримавши конкурс на посаду доцента, повернулася на кафедру української мови, де працювала до вступу до докторантури в 1980 році. Докторську дисертацію «Мова української драматургії кінця ХІХ — початку ХХ ст.» Я.В. Януш захистила в грудні 1990 року.

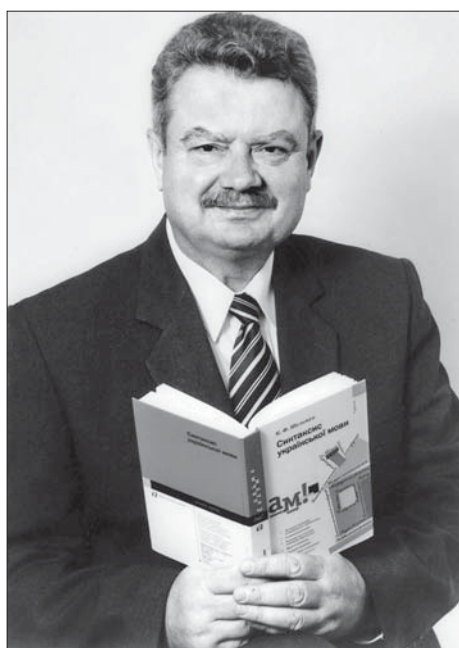
Викладачі кафедри брали активну участь у науково-дослідницькій роботі, друкували статті в журналах «Мовознавство», «Українська мова і література в школі», виступали з доповідями на республіканських і всесоюзних наукових конференціях.

ІІ. Кафедра української мови Рівненського державного педагогічного інституту (Рівненського державного гуманітарного університету) (1971 — 2010 рр.)

Для активізації методичної роботи 1971 р. з педагогічного факультету на кафедру української мови переведено кандидата педагогічних наук, доцента *М.І. Дорошенка*, який майже десять років очолював кафедру педагогіки і методики початкової освіти. Відомий учений-методист, автор шкільних програм з української мови та навчальних посібників із проблем словникової роботи для учнів молодшої та середньої школи, автор статей у провідних методичних і лінгвістичних журналах, Микола Іванович на кафедрі української мови, на жаль, працював недовго й після нетривалої хвороби помер.

У січні 1971 року на кафедрі почав працювати *В.Я. Мельничайко*. У 1971–1980 роках обіймав посаду доцента кафедри української мови РДПІ. Із 1981 року Володимир Ярославович — доцент, а з 1983 року — завідувач кафедри української мови, а згодом — завідувач кафедри методики мови і культури мовлення Тернопільського педагогічного інституту. Уже в м. Тернополі захистив докторську дисертацію «Формування синтаксичної структури писемного мовлення учнів у школі» (1989 р.). Рівненський період ученого-педагога репрезентований науково-методичними працями «Граматико-стилістичні помилки та способи їх усунення» (1973 р.), «Вивчення розділу «Культура мови і стилістика» (1975 р.), «Зв'язок роботи над розвитком мовлення із вивченням граматики» (1977 р.), «Уточнюючі члени речення і розділові знаки при них» (1978 р.), «Елементи стилістики при вивченні частин мови» (1978 р.), «Опрацювання складнопідрядних речень» (1979 р.), «Про опрацювання теми «Дієприслівник» (1979 р.), «Ознайомлення з текстом в ІV класі» (1980 р.) та ін.

У 1971 році кафедру української мови РДПІ очолив кандидат філологічних наук, доцент *К.Ф. Шульжук*, який був завідувачем майже 40 років (до 2010 р.; у 1987 — 1988 рр. кафедру української мови та літератури очолював кандидат філологічних наук, доцент О.А. Галич). Упродовж наукової діяльності К. Ф. Шульжука — доктора філологічних наук

Доктор філологічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України К.Ф. Шульжук.

(із 1990 р.), професора (із 1991 р.), академіка Академії наук вищої школи України (із 1994 р.), автора понад двохсот наукових і науково-методичних праць з українського, слов'янського, зіставного мовознавства й лінгводидактики [16] — склалася потужна лінгвістична школа з проблем синтаксису. Професор К.Ф. Шульжук очолив опрацювання викладачами кафедри комплексної наукової теми «Функціональна типологія речення в українській мові», у межах якої захищено 7 кандидатських дисертацій, виконано понад 300 дипломних робіт, зібрано багатий дидактичний матеріал для методичних посібників. Результати наукових розвідок професор К.Ф. Шульжук та його учні регулярно публікували у фаховому

збірнику наукових праць «Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії», заснованому професором 1992 року. За 18 років (із 1992 до 2010) у збірнику надруковано 438 статей.

Помітним внеском у розвій вітчизняної науки стали монографії, підручники, посібники професора К.Ф. Шульжука: «Складне багатоконтактне речення в українській мові» (1986 р.), «Складне речення в українській мові: посібник для вчителя» (1989 р.), «Синтаксис складного речення: навчальний посібник для студентів-філологів» (2000 р.), «Синтаксис української мови: підручник для студентів вищих навчальних закладів» (2004 р.), «Українська мова: навчально-методичний посібник для студентів-філологів» (у співавторстві з О.О. Кузьмич, Т.М. Шкарбан, Н.В. Шульжук; 2008 р.), «Синтаксис української мови: підручник» (2010 р.) та ін.

«У 1971–1974 роках із різних причин вибули викладачі кафедри С.І. Дорошенко, М.П. Івченко, Б.І. Боднар, Т.М. Сніцаревич. Прибули і вибули Г.І. Гуменюк, О.М. Крижанська. Прибули Г.Г. Фанок, А.О. Зарудяна, Л.Г. Стрілецька. На кінець 1975 року на кафедрі працювали 9 штатних викладачів, серед яких 5 — кандидати наук» [2].

Л.Г. Стрілецька закінчила філологічний факультет РДПІ 1963 року. Учителювала в Україні, Латвії. На кафедрі української мови РДПІ працювала викладачем, проводила практичні й лабораторні заняття з курсів «Сучасна українська мова», «Практикум з української мови» тощо. 2002 р. вийшла на пенсію.

Проблема наукових досліджень викладачів кафедри тісно пов'язана з потребами шкільної освіти. З 1976 року члени кафедри починають розробляти нову планову комплексну наукову тему «Зв'язок теорії з практикою в процесі викладання мови у вузі й школі» (виконавці — доценти К.Ф. Шульжук, В.Я. Мельничайко, Я.В. Януш, М.С. Рогаль, Я.О. Пура, асистенти Ф.Й. Бабій, Л.Г. Стрілецька, Г.Г. Фанок, А.О. Зарудяна). При цьому викладачі продовжують працювати над індивідуальними науковими темами: доц. Я.О. Пура — «Словник говірок Рівненської області»; доц. Я.В. Януш — «Мова у драматургії кінця ХІХ — початку ХХ ст.»; доц. М.С. Рогаль — «Способи вираження обставинних відношень у сучасній українській літературній мові»; доц. К.Ф. Шульжук — «Формування і розвиток ускладненого речення в українській літературній мові кінця ХVІІІ — І половини ХІХ ст.» [1].

Л.Л. Мельник, випускниця філологічного факультету Луцького державного педагогічного інституту імені Лесі Українки, у 1979–2002 роках — викладач кафедри української мови РДПІ. Із 1988 року Людмила Леонтіївна викладала «Практикум з української мови». Науково-методичні публікації присвячені практичним питанням української орфографії та пунктуації: «Просте ускладнене речення у вузівському і шкільному курсі (на матеріалах поетичної творчості Тараса Шевченка)»; «Удосконалення пунктуаційної грамотності студентів при вивченні практичного курсу української мови (на матеріалі неускладненого речення)», «Ну що б, здавалося, тире ?» та ін.

І.М. Хом'як, який закінчив філологічний факультет РДПІ 1972 року, прийшов асистентом на кафедру української мови 1977 р. Викладав практикум з української мови, проводив заняття з методики викладання української мови, з сучасної української літературної мови. 1986 року вступив до аспірантури Інституту педагогіки АПН України, захистив кандидатську дисертацію «Зв'язок у навчанні орфографії і словотвору на уроках української мови у 5–6 класах». Працюючи на кафедрі, Іван Миколайович як методист багато зробив для узагальнення досвіду роботи найкращих учителів Рівненщини.

У 1980/1981 навчальному році на кафедрі працювало 8 штатних викладачів, із яких четверо — кандидати наук, доценти: К.Ф. Шульжук, М.С. Рогаль, Я.О. Пура, Я.В. Януш, четверо — асистенти; Л.Г. Стрілецька, І.М. Хом'як, Л.Л. Мельник, В.М. Галич. Цього року доцент Я.В. Януш вступила до докторантури при Інституті мовознавства імені О.О. Потебні АН України [4].

Кафедру постійно поповнювали нові викладачі. Так, у 80-і прийшли В.М. Галич, О.М. Євтушок, Н.В. Грицак (Кірілкова), В.М. Куриленко.

Понад 19 років працювала на кафедрі **В.М. Галич**. Тут вона пройшла школу професійного та наукового зростання від асистента до доцента, за порадою доцента Я.О. Пури обрала напрям наукової діяльності — ономастику (літературно-художню антропоніміку). Валентина

Миколаївна листувалася з видатним українським письменником Оле-сем Гончаром, який підтримував її наукові інтереси, заохочував до творчості. 1993 року В.М. Галич захистила кандидатську дисертацію «Антропонімія Олеса Гончара: природа, еволюція, стилістика». Доцент В.М. Галич викладала сучасну українську літературну мову, стилістику, культуру мови, лінгвістичний аналіз тексту. 1999 року В.М. Галич стала завідувачем кафедри філологічних дисциплін Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка.

Із 1980 року на кафедрі української мови РДПІ розпочалося активне опрацювання нової республіканської теми «Словник поетичних творів І. Франка», виконавцями якої були 15 педінститутів України з центром в Івано-Франківську.

Викладачі кафедри активізують наукову роботу студентів. Зокрема, високо оцінено випускний проект студентки Г. Мошук «Мовностилістичні особливості газетного жанру (на матеріалі газети «Червоний прапор»)» (науковий керівник — доцент М. С. Рогаль). Уперше студентів-заочників рекомендували для участі в науково-педагогічних читаннях [15: 8]. У звіті кафедри про наукову роботу за 1980/1981 навчальний рік зазначено, що студентка 4 курсу Г. Вискорко (нині — доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука РДГУ Г.М. Вокальчук) на республіканській олімпіаді з української мови і літератури «Студент і науково-технічний прогрес» у м. Львові (квітень 1981 р.) посіла II місце [3].

Із вересня 1981 р. практичні заняття з української діалектології, вступу до мовознавства проводить випускник факультету 1978 року **О.М. Євтушок**. Він бере участь в опрацюванні колективної кафедральної теми, а також визначає сферу власних наукових інтересів і координує в Інституті мовознавства імені О. О. Потебні АН України тему дисертаційної роботи «Народна будівельна лексика Західного Полісся».

Для подальшого вдосконалення системи філологічної освіти з-поміж провідних кафедр української мови закладів освіти III–IV рівнів акредитації в середині 80-их років визначено опорні кафедри, основними завданнями яких були: узагальнення й упровадження передового досвіду викладання лінгвістичних дисциплін у вишах; рекомендації щодо вдосконалення організації та методики підвищення якості підготовки студентів; створення й уведення в навчальний процес удосконалених навчальних планів і програм, міжкафедральних підручників, посібників тощо та ін. Кафедра української мови РДПІ ввійшла до складу опорних кафедр разом із кафедрами Вінницького, Херсонського, Миколаївського педінститутів. На спільних засіданнях у перелічених вишах обговорювали доповіді з актуальних науково-методичних проблем, аналізували показові лекції, практичні й лабораторні заняття.

У лютому 1987 року до штату кафедри зараховано випускницю Дніпропетровського університету 1978 року **Н.В. Грицак (Кірілкова)**.

У цей період Наталя Василівна публікує наукові розвідки: «До типології фразеологічних одиниць в українських народних казках» (1983 р.), «Региональные фольклорные элементы в «Народних оповіданнях» Марка Вовчок» (1985 р.), «Структурно-семантичні особливості фразеологізмів казкового походження» (1987 р.), «Бичок-третячок англійською мовою» (1988 р.). 1989 року Н.В. Грицак вступила до аспірантури Інституту мовознавства імені О.О. Потебні АН України, а 1993 року захистила кандидатську дисертацію «Традиційні комплекси казки в сучасній українській літературній мові».

Із 1988 року працював на кафедрі випускник Житомирського педінституту **В.М. Куриленко**, який 1984 року захистив кандидатську дисертацію «Лексика тваринництва в поліських говорах». Володимир Михайлович викладав українську діалектологію, історичну граматику, старослов'янську мову, сучасну українську літературну мову (розділи «Фонетика», «Лексика»). Активно працював над словником діалектної лексики Полісся. 1990 р. обраний на посаду ректора Глухівського державного педагогічного інституту.

Кінець 1980-их років знаменується національним відродженням. Змінюється і характер студентської наукової роботи. У цей період на кафедрі продовжують діяти два наукові гуртки: української діалектології (керівники — доцент В.М. Куриленко, асистент Н.В. Грицак); ономастики (доцент Я. О. Пура, асистент В. М. Галич) і дві проблемні групи: історії мови та словотвору (керівники — доцент М.С. Рогаль, асистент Л.Г. Стрілецька), синтаксису (керівник — доцент К.Ф. Шульжук) [7]. Викладачі активізують роботу над республіканською комплексною темою «Словник творів І. Франка». Студенти — члени наукового гуртка — також долучаються до її опрацювання.

Щоб поглибити теоретичну підготовку випускників у лютому 1989 року для читання спецкурсу «Актуальні проблеми граматики сучасної української мови» запрошено доктора філологічних наук, професора кафедри української мови Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка **І. К. Кучеренка** [5].

Розширення тематики спецкурсів і спецсеминарів засвідчує тісний зв'язок теоретичних дисциплін зі шкільною програмою. У 1988/1989 н. р. доцент М.С. Рогаль читає спецкурс «Шкільні підручники і принципи лексичного, фонетичного, граматичного аналізу», доцент Я.О. Пура — «Актуальні проблеми української лексикології і їх розгляд у школі», асистент Н.В. Грицак проводить спецсеминар «Теоретичні основи підручників зі словотвору і граматики української мови», асистент В.М. Галич — спецсеминар «Антропонімія художніх текстів: лінгвістичний аспект (на матеріалі творів, що вивчаються в школі)».

1989 року видано низку методичних рекомендацій і посібників членів кафедри: «Складне речення в українській мові: посібник для вчителя» (Шульжук К. Ф.), «Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт на підготовчому відділенні» (Мельник Л.Л.),

«Зв'язок у навчанні орфографії і словотвору» (Хом'як І. М.), «Ареологія західнополіських говорів української мови» (Євтушок О. М.) [9].

Наприкінці 1989 року ухвалено Закон «Про мови в Українській РСР», що надихнуло членів кафедри української мови на пошуки нових напрямів роботи задля підвищення фахової підготовки вчителів української словесності. Кафедра шукає, зокрема, нових форм проведення занять. Асистент В. М. Галич упроваджує ділові ігри на практичних і лабораторних заняттях із курсу сучасної української літературної мови. У формі методичних конкурсів репрезентовано цього року й підсумкову конференцію з педпрактики [6].

Завершено виконання чергової комплексної теми «Словник поетичних творів І. Франка» і з 1990/1991 навчального року розпочато нову — «Лексичний атлас української мови». Кафедральним керівником призначено доцента В. М. Куриленка. Ця тема передбачає вивчення лексичних особливостей у мовленні жителів населених пунктів Рівненщини. Термін реалізації теми — 1995 рік [11].

У лютому 1990 року очільник кафедри К. Ф. Шульжук захищає докторську дисертацію «Складні багатокomпонентні речення в українській мові».

Із 1991 р. при кафедрі почала функціонувати цільова аспірантура. Під керівництвом професора К. Ф. Шульжука та за його активного сприяння захистили кандидатські дисертації з синтаксичної проблематики аспіранти: О.О. Кузьмич — «Складні конструкції з послідовною підрядністю в сучасній українській мові» (Київ, 1995); Т.М. Шкарбан — «Конструкції з однорідною супідрядністю в сучасній українській мові» (Київ, 1997); Н. В. Шульжук — «Структура складного речення в діалогічному мовленні (на матеріалі художніх творів)» (Київ, 1999); С.В. Давнюк — «Складні конструкції з сурядністю й підрядністю в сучасній українській мові» (Київ, 2001); О.А. Козіцька — «Складнопідрядні контаміновані речення в сучасній українській мові» (Київ, 2004); Н.П. Щербачук — «Семантико-синтаксична структура простого речення в діалогічному мовленні» (на матеріалі художніх творів) (Київ, 2006); Ю.Є. Ричагівська — «Структурно-семантичні параметри складного речення в поетичному мовленні» (Луцьк, 2009).

Кафедру української мови, очолювану професором К.Ф. Шульжуком, ВАК України визначає як провідну установу в процедурі захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальностей 10.02.01 — українська мова, 13.00.02 — теорія і методика навчання (українська мова). Членів кафедри регулярно запрошували офіційними опонентами на захисти кандидатських і докторських дисертацій, залучали як незалежних експертів для здійснення експертизи рукописів підручників, навчально-методичних посібників для учнів загальноосвітніх навчальних закладів і вишів. Кафедра підтримувала тісні наукові зв'язки з Інститутом української мови НАН України, АПН України, МОН України, провідними вітчизняними й зарубіжними лінгвістами.

За багаторічну плідну науково-педагогічну працю професор К.Ф. Шульжук відзначений званням «Заслужений працівник освіти України», знаком «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, дипломом лауреата нагороди Ярослава Мудрого Академії наук вищої школи України, почесними грамотами Рівненської облдержадміністрації.

1990/1991 навчальний рік розпочали 9 штатних викладачів, із-поміж яких один доктор філологічних наук, професор К.Ф. Шульжук, чотири кандидати наук, доценти — М.С. Рогаль, І.М. Хом'як, В.М. Куриленко, О.М. Євтушок, чотири викладачі — Л.Г. Стрілецька, Л.Л. Мельник, В.М. Галич, П.В. Наконечний. Н.В. Грицак перебувала в аспірантурі [10].

Члени кафедри української мови РДПІ натхненно й сумлінно плекали рідне слово, употужнювали його енергетику, власними інтелектуальними напрацюваннями збагачували лінгвоукраїністику, виховували вдячних учнів і послідовників, які з гідністю несуть у майбутнє естафету високої професійності, загальнолюдських чеснот і відданості національним духовним скарбам.

Упродовж аналізованого періоду на кафедрі української мови, окрім зазначених вище викладачів, також працювали: доценти Н.В. Мандрик, О.О. Кузьмич, Т.М. Шкарбан, О.І. Степанова, Г.М. Вокальчук, Н.В. Шульжук, Л.М. Златів, старші викладачі І.П. Комарук, Л.С. Олексієвець, Н.П. Щербачук, Н.В. Гаврилюк, викладачі Г.Г. Фанок, А.О. Зарудяна, П.В. Наконечний, А.М. Непеляк, Н.А. Адах та інші.

III. Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету (2010 — 2013 роки)

У серпні 2010 р. Вчена рада РДГУ ухвалила присвоїти кафедрі української мови ім'я професора К.Ф. Шульжука. Завідувачем кафедри призначено випускницю РДГУ 1981 року, яка працювала на кафедрі впродовж 1992 — 2006 років, закінчила докторантуру РДГУ, доктора філологічних наук, професора Г.М. Вокальчук.

На сьогодні на кафедрі працює 9 штатних викладачів, із-поміж них 1 доктор філологічних наук, професор (зав. кафедри Г.М. Вокальчук), 8 кандидатів філологічних наук, доцентів (О.О. Кузьмич, О.І. Степанова, Н.В. Кірілкова, Т.М. Шкарбан, Н.П. Щербачук, Н.В. Гаврилюк, Н.А. Адах, Ю.Є. Ричагівська). Наукові ступені та звання, отже, мають усі викладачі, шестеро з яких — випускники аспірантури РДГУ.

Викладачі продовжують роботу над колективною науковою темою «Функціональна типологія речення в українській мові» (керівник — доц. О.О. Кузьмич, виконавці: доц. Т.М. Шкарбан, доц. Н.П. Щербачук, доц. Ю.Є. Ричагівська). Досліджено особливості українського синтаксису на матеріалі художніх текстів видатних українських письменників ХХ ст., сучасної малої прози, накреслено перспективи подальших студій у зазначеному напрямі з урахуванням краєзнавчого матеріалу,

Кафедра української мови імені професора К.Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету (2011 р.). Зліва направо сидять: доцент Т.М. Шкарбан, доцент О.І. Степанова, професор Г.М. Вокальчук, доцент О.О. Кузьмич, доцент Н.В. Кірілкова. Стоять: доцент Н.А. Адах, доцент Н.В. Гаврилюк, доцент Н.П. Щербачук, лаборант Л.Р. Шкварковська, доцент Ю.Є. Ричагівська.

сформульовано основні аспекти вивчення мовознавчої спадщини професора К.Ф. Шульжука.

Частина членів кафедри з 2010 р. опрацьовує комплексну наукову тему «Українська індивідуально-авторська неологія» (керівник — проф. Г.М. Вокальчук; виконавці: доц. Н.В. Гаврилюк, доц. Н.А. Адах, доц. О.І. Степанова, доц. Н.В. Кірілкова).

2010 року був створений науковий підрозділ кафедри — неографічна лабораторія «NEOLEX-Рівне». Мовознавчі дослідження здійснюються в таких напрямках сучасної філології: письменницька лексикографія, індивідуально-авторська неографія, неологія, лінгвостилістика, ідіостилістика, лінгвопоетика, історія української мови, історія української літератури. Члени лабораторії — викладачі й студенти — регулярно публікують результати досліджень у спеціальних збірниках наукових праць лексикографічної серії «Українська індивідуально-авторська неографія» (автор ідеї, керівник проекту — проф. Г.М. Вокальчук). За період функціонування лабораторії видано випуски:

Словотворчість шістдесятників. Василь Стус. Ігор Калинець. Іван Світличний. Григорій Чубай; відп. ред. Г.М. Вокальчук. — Острогоз : Вид-во НаУ «Острозька академія», 2010. — 492 с. (Лексикограф. серія «Українська індивідуально-авторська неографія»; вип. 4);

Мовотворчість Павла Тичини у дзеркалі третього тисячоліття; відп. ред. Г.М. Вокальчук. — Острог : Вид-во НаУ «Острозька академія», 2011. — 268 с. (Лексикограф. серія «Українська індивідуально-авторська неографія»; вип. 5);

Неологічні назви осіб у сучасних слов'янських мовах: [монографія] / Г.М. Вокальчук, А.М. Архангельська, О.А. Стишов, Ю.П. Маслова, В.В. Максимчук; відп. ред. Г.М. Вокальчук. — Рівне-Оломоуць: Вид-во НаУ «Острозька академія», 2011. — 356 с. (Лексикограф. серія «Українська індивідуально-авторська неографія»; вип. 6).

Неологічна лабораторія «NEOLEX-Рівне» плідно співпрацює з Інститутом української мови НАН України. За участю лабораторії проведено, зокрема, 2-й Всеукраїнський лінгвістичний форум молодих учених (Київ, Інститут української мови НАН України, квітень 2012 р.). Тісні наукові зв'язки еднають членів лабораторії «NEOLEX-Рівне» також із Національним університетом «Острозька академія» (лексикографічною лабораторією «Острозький неограф»), Університетом імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка). Результатом плідної співпраці є видання збірників наукових праць із актуальних проблем сучасного мовознавства, зокрема неології та неографії, проведення наукових зібрань різного рівня з неолого-неографічної проблематики.

Закономірним підтвердженням потужного фахового потенціалу викладачів кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука є ряд організованих і проведених на високому рівні наукових зібрань, як-от:

Міжнародна наукова конференція «Динамічні процеси в граматиці та лексичному складі сучасних слов'янських мов» пам'яті професора К.Ф. Шульжука (РДГУ, Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка); Рівне, 19–20 травня 2011 р.). Узяти участь у конференції зголосилося понад 90 учасників із вишів України й зарубіжжя (Польщі, Чеської Республіки, Молдови, Канади), із-поміж яких ушанувати пам'ять професора К.Ф. Шульжука й обговорити актуальні проблеми сучасного мовознавства до м. Рівного приїхали 11 докторів наук: **Гуйванюк Н.В.**, професор, завідувач кафедри сучасної української мови (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича); **Скаб М.С.**, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича); **Януш Я.В.**, професор, заслужений працівник освіти України, академік Міжнародної академії наук вищої школи (Гуманітарний інститут Національного авіаційного університету, м. Київ); **Бублейник Л.В.**, завідувач кафедри теорії та практики перекладу (Волинський інститут економіки та менеджменту, м. Луцьк); **Поповський А.М.**, професор кафедри мовної підготовки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ); **Мірченко М.В.**, професор, завідувач кафедри української мови (Волинський національний університет імені Лесі Українки); **Данилюк Н.О.**, професор кафедри української мови (Волинський національний університет імені Лесі Українки); **Жуйкова М.В.**, професор ка-

федри прикладної лінгвістики (Волинський національний університет імені Лесі Українки); **Струганець Л.В.**, професор, завідувач кафедри методики викладання української мови і культури мовлення (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка); **Хом'як І.М.**, доктор педагогічних наук, професор, академік АН ВШ України, завідувач кафедри української мови (Національний університет «Острозька академія»); **Архангельська А.М.**, доцент секції україністики кафедри славістики філософського факультету Університету імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка).

Міжнародна наукова конференція «Українські переклади Святого Письма в слов'янському контексті (до 450-річчя Пересопницького Євангелія)» (Інститут української мови НАН України, РДГУ, Національний університет «Острозька академія», Рівненський обласний краєзнавчий музей, Культурно-археологічний центр «Пересопниця»; Рівне, 13–14 жовтня 2011 р.). До участі в конференції зголосилося 67 представників різних навчальних закладів і установ України та зарубіжжя. У м. Рівному в обговоренні проблем, пов'язаних із вивченням духовних пам'яток слов'янської культури, взяло участь 10 докторів філологічних наук: член-кореспондент НАН України, професор **Німчук В.В.**; професор кафедри богемістики і славістики університету імені Я. Пуркине міста Усті-над-Лабем Чеської Республіки **Марван Їржі**; професор, завідувач кафедри української філології Будапештського університету імені Л. Етвеша **Золтан Андраш**; професор, завідувачка кафедри української мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка **Марчук Л.М.**; професор, завідувач кафедри української мови Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника **Грещук В.В.**; професор, директор Інституту філології та журналістики Житомирського державного університету імені Івана Франка **Мойсієнко В.М.**; професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича **Гуйванюк Н.В.**; професор кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки **Данилюк Н.О.**; професор Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету **Тищенко О.В.**; заступник співголів конференції, професор, завідувач кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука РДГУ **Вокальчук Г.М.** Конференція переконливо засвідчила, що сучасний слов'янський світ глибоко шанує й розвиває свої духовні традиції, плекає інтерес до всебічного наукового вивчення культурних пам'яток, утворює шанобливе ставлення до рідного слова, підтримує самовіддану працю науковців задля розвою української держави та зміцнення її духовних основ.

Всеукраїнський науковий семінар «Актуальні проблеми сучасної неографії» (Інститут української мови НАН України, РДГУ, Національний університет «Острозька академія», Університет імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка), Рівненський будинок учених; Рівне, Острого, 21–22 лютого 2013 р.). Основна **мета семінару** — активізація нау-

ково-дослідницької роботи в галузі української неології та індивідуально-авторської неографії, обговорення проблем лексикографічного опису неологічної лексики в сучасних словниках. Гості й учасники семінару наголосили, що проведення такого заходу в м. Рівному не випадкове, адже саме на Рівненщині з 2007 року успішно функціонують дві неографічні лабораторії — «NEOLEX-Рівне» РДГУ та «Острозький неограф» НаУ «Острозька академія» (науковий керівник — проф. Г.М. Вокальчук). Окрасою наукових дискусій упродовж семінару стала безпосередня участь у них члена-кореспондента НАН України, доктора філологічних наук, професора, завідувача відділу стилістики і культури української мови НАН України **Єрмоленко С.Я.**, доктора філологічних наук, професора, проректора з наукової роботи Рівненського інституту слов'янознавства Київського слав'янського університету **Тищенко О.В.**, доктора філологічних наук, професора кафедри славістики Університету імені Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка) **Архангельської А.М.**, професора, завідувача кафедри історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки **Богдан С.К.**, кандидата філологічних наук, старшого наукового співробітника відділу стилістики і культури мови Інституту української мови НАН України **Сютти Г.М.**, кандидата хімічних наук, укладача багатьох термінологічних словників **Єрмоленка В.І.**, а також членів неографічних лабораторій Рівненського державного гуманітарного університету та Національного університету «Острозька академія».

Викладачі кафедри активно працюють із філологічно обдарованою молоддю, стимулюють студентів до виконання наукових досліджень у різних галузях мовознавства. Успішною є реалізація з 2011 р. зініційованого викладачами кафедри наукового проекту «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті професора К.Ф. Шульжука. У межах проекту проведено всеукраїнські та міжнародні наукові зібрання молодих науковців, аспірантів, студентів. Великого резонансу серед філологічно обдарованої молоді РДГУ та інших вишів України й слов'янського зарубіжжя набули зокрема такі заходи:

Міжнародні наукові читання «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті проф. К. Ф. Шульжука (РДГУ, Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка); Рівне, 19 травня 2011 р.);

Міжнародний семінар молодих славістів «Актуальні явища в сучасних слов'янських мовах та літературах» (Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці, РДГУ; Оломоуць, 17–18 жовтня 2011 р.);

II Міжнародні наукові читання «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті проф. К. Ф. Шульжука (Рада молодих учених Інституту української мови НАН України, РДГУ, Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка); Рівне, 16-17 лютого 2012 р.). У заході взяло участь 178 науковців і молодих дослідників із України, Російської Федерації, Чеської Республіки, Канади; у спеціальному збірнику наукових праць опубліковано 112 статей;

Круглий стіл «Українська індивідуально-авторська неологія на зламі тисячоліть» (Рада молодих учених Інституту української мови НАН України, РДГУ, НаУ «Острозька академія», Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка); Острог, НаУОА, 19 вересня 2012 р.);

Науково-практичний семінар молодих неологів «Актуальні проблеми сучасної неографії» (Рада молодих учених Інституту української мови НАН України, Рівненський державний гуманітарний університет, Університет ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка); Рівне, 21 лютого 2013 р.).

Цілеспрямована наукова робота викладачів кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука зі студентами факультету української філології дає позитивні результати. Приміром, студент 3 курсу факультету української філології П. Регрут здобув 1 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» (секція гуманітарних наук) (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2011); магістрантка факультету української філології О. Федорчук (науковий керівник — доц. Н.В. Гаврилюк) у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з української мови, літератури та методики їх викладання (Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, лютий 2012 р.) посіла 3 місце; у цьому самому конкурсі 2013 р. студентка 4 курсу О. Мартинюк (науковий керівник — проф. Г.М. Вокальчук) виборола 1 місце, а студентка 5 курсу І. Омельчук (науковий керівник — доц. О.О. Кузьмич) посіла 3 місце; студентка 4 курсу О. Шостак (науковий керівник — доц. Т.М. Шкарбан) на Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «українська мова і література» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, 25 квітня 2013 р.) посіла 3 місце, а в III Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед студентів і курсантів ВНЗ III — IV рівнів акредитації (м. Рівне — Київ, квітень 2013) виборола 1 місце.

Значну увагу викладачі кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука звертають на виховну роботу зі студентською молоддю, регулярно проводять виховні заходи різного формату. Приміром, починаючи з лютого 2011 року з нагоди Міжнародного дня рідної мови члени кафедри зорганізують і проводять Тиждень української мови, у межах якого відбуваються різноманітні заходи, що зацікавлюють сучасного студента, привертають його увагу до мовних проблем у глобалізованому суспільстві, сприяють підвищенню рівня культури української мови в студентських колах. Тиждень української мови щорічно завершується 21 лютого громадською молодіжною акцією «До словечка, до слів'ятка притулися — може, так хоч мови рідної навчишся», що проводиться у форматі флешмобу з залученням місцевих ЗМІ на головній площі міста Рівного (куратори заходу — доц. Н.В. Гаврилюк, доц. Ю.Є. Ричагівська, доц. Т.М. Шкарбан, доц. Н.П. Щербачук).

Із червня 2013 р. викладачі кафедри долучилися до участі в тривалому соціальному проекті «Я, моя сім'я, мій рід, моя Земля» (автор ідеї та керівник — О.Б. Швець, керівник Острозького міськрайонного молодіжного клубу «ЗдравБудь»), що успішно реалізується на Рівненщині з 2012 р. Кафедра української мови імені професора К.Ф. Шульжука стала співorganizатором обласного молодіжного етнофестивалю «Новомалинська ЛЮБАВА» (с. Новомалин Острозького р-ну Рівненської обл., 16–19 серпня 2013 р.), метою якого було утвердження духовних, морально-етичних та естетичних цінностей українського народу, відродження самобутності культури Волино-Поділля, виховання в дітей і молоді любові до сім'ї, роду та держави, пропагування здорового способу життя, змістовного активного відпочинку, дбайливого ставлення до довкілля (співрозробник проекту — проф. Г.М. Вокальчук, учасники й виконавці окремих заходів: доц. Н.В. Гаврилюк, доц. Ю.Є. Ричагівська, доц. Н.А. Адах, асп. О.В. Кирилюк). У перспективі — налагодження міжнародної співпраці зі студентською й учнівською молоддю Польщі, Чеської Республіки.

Члени кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету натхненні й сумлінно продовжують традиції, закладені свого часу попередниками — видатними українськими мовознавцями, які щиро плекали рідне слово, употужнювали його енергетику, власними інтелектуальними напрацюваннями збагачували лінгвоукраїністику, виховували вдячних учнів і послідовників, які з гідністю несуть у майбутнє естафету високої професійності, загальнолюдських чеснот і відданості національним духовним скарбам.

1. Державний архів Рівненської області (далі — ДАРО). — Ф. Р — 479. — Оп. 8. — Спр. 303. — Арк. 2.
2. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 8. — Спр. 496. — Арк. 3.
3. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 8. — Спр. 1608. — Арк. 56.
4. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 8. — Спр. 1612. — Арк. 10.
5. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 24. — Арк. 7.
6. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 28. — Арк. 137.
7. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 28. — Арк. 9.
8. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 28. — Арк. 40.
9. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 68. — Арк. 4.
10. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 117. — Арк. 3.
11. ДАРО. — Ф. Р — 479. — Оп. 9. — Спр. 117. — Арк. 34.
12. *Регушевський Є.С.* Івченко Макар Павлович / Є.С. Регушевський // Українська мова: Енциклопедія. — К. : «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2000. — С. 197.
13. Рівненський державний гуманітарний університет: історія та розвиток (1940–2010 рр.) / [за ред. професора Р. М. Постоловського]. — Рівне : Волинські береги, 2012. — 316 с.
14. Ровенський державний педагогічний інститут (1940–1965). — Львів : Видавництво «Каменярь», 1966. — 86 с.
15. Ровенський державний педагогічний інститут імені Д. З. Мануїльського : рекламний проспект. — Ровно : Облполіграфвидав, 1990. — 24 с.

16. Шульжук Каленик Федорович : бібліографічний покажчик / [уклад. : С.Н. Грипич, М.П. Мельникович, І.Б. Шиховцова]. — Рівне : РДГУ, 2010. — 78 с.

Галина ВОКАЛЬЧУК,
Оксана КУЗЬМИЧ,
Ольга СТЕПАНОВА (Рівне)

Статтю отримано 16.12.2013

Halyna Vokalchuk, Oksana Kuzmich, Olga Stepanova
Rivne

THE UKRAINIAN LANGUAGE DEPARTMENT
OF RIVNE STATE HUMANITARIAN UNIVERSITY
IS A CENTRE OF NATIONAL LINGUISTICS (1963 – 2013)

The scientific-methodological activity of the Ukrainian language Department of Rivne state humanitarian university during 50 years of its existence (1963 — 2013 years) is analyzed.

Key words: Ukrainian, the Department of Ukrainian language named after professor K.F. Shulzhuk, Rivne state humanitarian university, town Rivne (Ukraine).

Мовна мозаїка

ПРО ПРАВОПИС НАЗВ СТАНЦІЙ МЕТРОПОЛІТЕНУ

Станції метрополітену названі за різними ознаками, тому й пишемо їх неоднаково. Однослівні назви станцій, ужиті у формі називного відмінка, беруть у лапки і пишуть з великої букви, пор.: станції «Хрещатик», «Університет», «Гідропарк», «Дарниця», «Святошин», «Академістечко», «Арсенальна», «Театральна», «Вокзальна», «Мінська», «Житомирська».

Двослівні назви станцій метрополітену, якщо вони мають форму називного відмінка, також беруть у лапки, але тільки перше слово пишуть з великої літери, пор.: станції «Контрактова площа», «Поштова площа», «Політехнічний інститут», «Палац спорту», «Виставковий центр». Друге слово пишуть з великої букви, коли воно є власною назвою, напр.: станція «Площа Льва Толстого».

Не беруть у лапки лише ті назви (однослівні і двослівні), які вжиті в родовому відмінку. З великої літери пишуть однослівну назву (напр.: станція **Перемоги**) і перше слово у двослівній назві (напр.: станція **Дружби народів**), а також її друге слово, якщо воно є власною назвою (напр.: станція **Тараса Шевченка**, станція **Героїв Дніпра**).

Отже, зважаючи на ці правила, потрібно писати так: *Іхати від станції «Хрещатик» до станції Перемоги, від станції «Політехнічний інститут» до станції Дружби народів, від станції «Площа Льва Толстого» до станції Героїв Дніпра.*

Катерина Городенська